

Ufficio Stampa della Provincia autonoma di Trento

Piazza Dante 15, 38122 Trento

Tel. 0461 494614 - Fax 0461 494615

uff.stamp@provincia.tn.it

COMUNICATO n. 2243 del 19/08/2025

In di Euregio Days balsipil vo peste pratike, workshop un násüach aftz bia ma mage vüarvüarn da européan kooperatziong

'Z hefta å dar européan Forum vo Alpbach: pittnåndar vor an konkorentziàl Euregio

[Cimbro] Sicharn setz un plètz z'arbata, vürvüarn di vornaügarung un di didjitalizatziong, stercharn di konkoréntz von lendar: dise di haup tème von Euregio Days 2025 in European Forum Alpbach (EFA). Von 16 aftz 19 von snitt allz hatt gekheart umenumm in gelaichege tème, dar sèll vodar konkoréntz in Euregio Tiról-Südtiról-Trentino, dar “Tage von Südtiról” o boda hatt offegetånt in EFA. Ma hatt gehatt ågehft pittn traditzionell trèff in platz vodar khirch vo Alpbach boda hatt gefift di bånda von tirólar stèttle, pinn schützen un pinn feroine von drai Lentar, ’z håmda o genump toal in trèff dar vorsitzar von Euregio un vodar autonome Provìntz vo Poatzan Arno Kompatscher, dar vorsitzar vodar autonome Provìntz vo Tria Maurizio Fugatti, dar hauplåntsmånn von Tiról Anton Mattle un dar vorsitzar vo EFA Othmar Karas.

“Alle djar di Euregio Days soin a bichtega vedrina z’zoaga bazta khint getånt vor di vornaügarung un di násüach in Tiról, Südtiról un Trentino un gem zuar zo konfrontarase un zo venna naüge solutziongen. Ankunto inan guatn lånt kontèkst un dar inovatìf sterche, azpe Euregio magbar soin mearar konkorentziàl un insinamai lazzan a spur aftn globàl bëlt merkà o” hatta khött dar Kompatscher.

“Di Euregio Days 2025 gem no a bòtta a guata oportunitét zo reda über bichtege tème vor daz ünsar zuarkhemmane un vor ünsarne djunge djeneratziongen; ’z iz a bichtegar momént zo konfrontarase un zo venna printzipie un vèrt bodaz mang pintn un asó pittnåndar süachan zo nemma å alle di sèlln sachandarn boda vürkhemmen, dise tang mang o soin a guatar balsipil in dise sbern djar boda hatt vür di Euròpa o. Pitt konkretège projèkte mabar machan krescharn pittnåndar di konkoréntz un di aktraktif von ünsarn Lentar” hatta khött dar Fugatti.

“Di pestn solutziongen venntmase balbar soin guat zo pensàra über di gréntzan un arbatn pittnåndar. Ditzia iz djüst daz sèll boda soin di Euregio-Days, überhaup pitt disan naüng fòrmatt. Defatte, bi mearar laüt boda khemmen vo kontèkste un situatziongen von lem åndarst, nemmen toal un arbatn pittnåndar un vüarn soine auzseng, bi pezzar ’z bartnda soin di risultate boma bart gelången zo lega panåndar: pittnåndar saibar sterchar un mang boroatn ünsar bizzschaftegi un ekonomische platz vorz zuarkhemmane”, ditza hatt khött dar Mattle.

“Dar Euregio iz a partner gelaich azpe biar. Pittnåndar stercharbar di redjonàl prospektìvan un pintnse pinn grozan européan questiongen. Ünsar soin gepuntet in lendar trèfft da européan responsabilitét: disar iz dar hauppunkt von European Forum Alpbach, i pin gántz kontént azpar haür soin gest guat auzzobetra vil di Euregio Days” ditza hatt khött dar vorsitzar von EFA Karas.

In öffentlesche trèff hâmda genump toal autoritét un pürgar, zbisnen disan dar ex vorsitzar vodar Européan Komisiong Jean-Claude Juncker, di vorsitzaren von österraichesche bundes Rat Sonja Ledl-Rossmann, dar ex hauplåntsmånn von Tiról Günther Platter, un ettlane istituzionàl vortretar, azpe dar vorsitzar von redjonàl Rat Roberto Paccher. Darnå hatta ågeheft dar Euregio Summit bodase iz gehaltet in Kongrèss Zentrum vo Alpbach. In soi programm rede dar Gabriel Felbermayr, direktor von österraichesche Institut vor da ekonomische násüach, hatt geredet vor earst von oportunitét un von sèll boda paitet in kamoündar in an global kontèkst hèrt a mearar gehenk panåndar.

Nemmen toal in forum un ren pittnåndar: haür in di Euregio Days, alle di sèlln boda hâm geböllt, hâm gemak khön daz soi über daz zuarkhemmane in kontèkst von European Forum Alpbach zornirante zbisnen mearare workshop un konferenzan boda soin ågånt in tème vodar konkoréntz un di bichtegarstn questionen vo disarn ünsar zait. Da soin gest mearar baz 4.000 di toalnemmar in Forum, vo mearar baz 100 natzionalitét, toalnemmar boda hâm gehatt di möglikait zo reda, in mearar baz 500 arbat sessionen, pitt laüt bodasen drinndarkhennen vo politika, ekonomì, bizzschaft, un zivìl gesèllschaft über bia ma magat vürtrang in konkrèt projekte in Tiról, Südtiról un in Trentino, ma o darzuar bia ma magat tüan zo stechra di kooperatziong über di grantzan durch an networking.

In tang von Euregio Days soinda zuargånt in gántzan mearar baz 1.250 laüt.

Dar ekonomist Gabriel Felbermayr in soi rede boda hatt offetånt in Forum hatt khött ke: “Ummadar von haup elementn vodar konkoréntz iz soin guat kreschra di produktivitét, ke ’z bill soin gemuant gelängen zo macha daz gelaichege geplètttra odar no pezzarz pitt hèrt a mindar sachandarn. Ditz verlèrt vor di privàtt firmen, ma vor di State un soine istituzionen o. In disan kasu dar bichtegarste strumént iz pròprio dar sèll vodar kooperatziong zbisnen redjongan ma überhaup drinn in di redjongan sèlbart, baispil zbisnen in kamoündar. Di natzional græntzan schöllatnaz nèt impedirn z’arbata drinn in di EU, àntze. A stercharna kooperatziong helfat in merkà drinn dar Euròpa o. Bar mochanaz untarleng pitt aile aftz ditza zo macha bidar soin konkorenziál un vor långa zait di euroredjong, ünsar Lånt un da European Uniong”.

Auz pan tages von 17 von snitt hattma geredet vo kamöündar: in mearare workshop, di komoü un redjonal vortretar von Tiról, Südtiról un von Trentino hâm geredet über questionen boda ågian dar didjitalizatziong, dar kooperatziong pinn zil zo venna solutzionen boda mang khemmen vürgevüart pittnåndar.

Vor da earst bòtta di Euregio Days hâm inngehaltet zboa tang darnå in Tage von Tiról o. An menta atz 18 von snitt, izta gest in programm an dibatito pitt ekspèrte über in tème vodar konkoréntz un an bettan bege ’z hatta in sint da européan Komisiong zo gian zuar inan gekreschra boda mage soin augehaltet in di djar boda khemmen.

’Z zil iz leng vür di groazan européan vüar linee vor di redjongan un über di grantzan un násüachan bazta di lendar soin guat zo tüana. Pittnåndar pinn universitét un pinn tèknesche institütt von Euregio durchgevüart von ekspérto vo européan rècht Walter Obwexer, laüt bodasen drinndarkhennen vodar administratziong, vodar bizzschafege bëlt, vodar násüach un vodar zivìl gesèllschaft hâm ausgeredet disan argomént.

An erta atz 19 von snitt, durchgevüart von Åmt vor da tiolar lånt promotziong pittnåndar pittar Junge Industrie Tirol, ekspèrte vo disan sektór hâm gezoaget bazma mage tüan sa vo haüt un, ankunto in schütz bodada sa soin, bia ma magat pezzarn un machan destrar di arbat vo alle tage.

An åndadar event boda alln zboa djar khint gemacht pittnåndar pitt EFA iz di Akademia Euregio: djunge von 18 sin afte 35 djar nemmen toal atz drai tagung. Nå in spruch “Lem boda bëkslt – Gestarn. Haüt. Mòrng” di 25 toalnemmar soinse konfrontàrt über mearare tème azpe lem afte pèrng, dar alpinar habitat un dar klima bëkslom. Di earstn zboa ent bochan soinse gest gehaltet in madjo ka Rovrait un in prachant ka Poatzan anvétze da lest ent boch von tagung izzese gehaltet in dise tang atz Alpbach.

Foto von Press Åmt

Interviste un pildar von Euregio

[Download da](#)

Übarsetzt von Schaltarle vor di zung von Toalkamou vodar Zimbar Hoachebene

<https://www.youtube.com/watch?v=Rj2w7MCgr2k>

(cdt)